

Brussel, 22 mei 2025
(OR. en)

9127/1/25
REV 1

AGRI 202
AGRIFIN 51
AGRISTR 21
AGRIORG 59
ENV 369
POLCOM 95

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: de delegaties

Betreft: Mededeling over een visie voor landbouw en voedsel
– *Oriënterend debat*

Met het oog op de bespreking in de Raad (Landbouw en Visserij) op 26 mei 2025 bevat de bijlage bij deze nota de samenvatting van het voorzitterschap van de besprekingen en aanbevelingen van de delegaties.

Raadsbespreking over de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's getiteld: "Een visie voor landbouw en voedsel: samen de landbouw- en voedselsector van de EU aantrekkelijk maken voor de toekomstige generaties"

– Samenvatting van het voorzitterschap van de besprekingen en de aanbevelingen van de delegaties

– Inleiding

Op 19 februari 2025 heeft de Europese Commissie de mededeling "Een visie voor landbouw en voedsel" (doc. ST 6385/25) gepresenteerd, waarin zij haar beschouwingen over de toekomst van landbouw en voedsel in de Europese Unie (EU) presenteert.

Het Poolse voorzitterschap heeft een reeks open en vrije besprekingen over deze visie gehouden, zodat de lidstaten de gelegenheid kregen hun beoordeling, adviezen en voorstellen over de in de visie gepresenteerde doelstellingen en oplossingen uiteen te zetten. Het voorzitterschap is van mening dat een dergelijke discussie een essentieel onderdeel vormt van de dialoog over de toekomst van de Europese landbouw en het Europese landbouwbeleid.

Op 24 februari 2025 en 24 maart 2025 heeft de Raad Landbouw en Visserij de visie besproken. De ministers hebben van deze gelegenheid gebruikgemaakt om het Speciaal Comité Landbouw (SCL) de opdracht te geven de visie in detail te bespreken. Het SCL heeft dit vervolgens gedaan op 31 maart, 7 april, 28 april en 5 mei 2025.

Het voorzitterschap heeft de bespreking vormgegeven op basis van vragen over de vier prioritaire doelstellingen van de visie en de horizontale doelstelling (de vragen staan in bijlage 1).

Rekening houdend met het verloop van deze bespreking heeft het voorzitterschap de volgende samenvatting opgesteld over de bespreking van de visie en doet het de volgende aanbevelingen over plattelandstoetsing. Het voorzitterschap verzoekt de Commissie hiermee rekening te houden bij haar werkzaamheden met betrekking tot de komende wetgevingsvoorstellen voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid voor de periode na 2027.

– Algemene opmerkingen

De mededeling van de Commissie werd positief onthaald door de centrale rol van voedselzekerheid in de visie

De meeste lidstaten reageerden positief op de mededeling van de Commissie over een visie voor landbouw en voedsel en stemden in met veel van de daarin genoemde doelstellingen en projecten. De delegaties waren ingenomen met het feit dat voedselzekerheid en landbouwproductie en centrale rol toebedeeld hebben gekregen in de visie. Zij wezen erop dat het document oplossingen bevat die een goede basis vormen om de voedselzekerheid in Europa, het concurrentievermogen en de veerkracht van de Europese landbouw te waarborgen.

Dialogo met landbouwers is van essentieel belang bij besprekingen over de toekomst van het GLB en de landbouw

Het werd positief onthaald dat in de visie de nadruk wordt gelegd op de noodzaak van een dialoog met landbouwers bij besprekingen over toekomstige oplossingen. Sommige delegaties merkten op dat de bezwaren van landbouwers worden weerspiegeld in het document, dat ook ingaat op de opmerkingen van belanghebbenden en van de Raad uit zijn conclusies over een op landbouwers gericht gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2027 (doc. 16694/24).

De huidige structuur van het GLB in stand houden en ervoor zorgen dat het voldoende financiering ontvangt

De meeste delegaties wezen erop dat in de visie niet wordt ingegaan op de financiering van het GLB. Tegelijkertijd wezen zij erop dat een toereikende en aparte begroting voor dit beleid van groot belang is om de doelstellingen van de visie en de landbouwdoelstellingen te verwezenlijken. Het werd benadrukt dat financiering van het GLB gebaseerd moet blijven op twee pijlers. Veel delegaties wezen erop dat pijler II van het GLB meer financiering moet ontvangen. Anderzijds werd erop gewezen dat in de bespreking over de visie niet mag worden vooruitgelopen op de bespreking over het meerjarig financieel kader (MFK), die gevoerd zal worden binnen het toepasselijke forum.

De noodzaak om het GLB te vereenvoudigen

De delegaties benadrukten in het algemeen dat het belangrijk is om het GLB op verschillende gebieden die verband houden met de doelstellingen van de visie te vereenvoudigen. Er werd gepleit voor vereenvoudigingen in verband met rechtstreekse betalingen, zowel van de voorwaarden en de controles, als van regelingen ter ondersteuning van jonge landbouwers.

Op maat gesneden GLB

De delegaties wezen erop dat het niet passend is om dezelfde oplossingen toe te passen in alle regio's en landen, en benadrukten het belang van regionale kenmerken en een territoriale aanpak. Tegelijkertijd werd erop gewezen dat de verschillende instrumenten van het GLB op een geïntegreerde manier moeten worden toegepast.

– Eerste doelstelling van de visie

Diversificatie zal naar verwachting zorgen voor hogere landbouwinkomens

De meeste delegaties waren het erover eens dat de inkomstenbronnen van landbouwers moeten worden gediversifieerd door de ontwikkeling van de bio-economie, de productie van hernieuwbare energie of koolstoflandbeheer. Het werd echter benadrukt dat deze activiteiten een aanvulling moeten vormen op het landbouwinkomen en niet mogen leiden tot minder beschikbare grond voor de voedselproductie. Veel delegaties gaven aan dat het belangrijk is om te weten wat de details van bepaalde oplossingen zoals natuurcredits zijn en of deze oplossingen kunnen worden toegepast op kleine en middelgrote landbouwbedrijven.

Rechtstreekse betalingen voortzetten en gericht inzetten

De delegaties benadrukten hoe belangrijk rechtstreekse betalingen zijn als stabiliserende factor voor het inkomen van landbouwers. Zij wezen erop dat de rechtstreekse betalingen gericht moeten worden ingezet om steun te verlenen aan jonge en nieuwe landbouwers en meer rekening te houden met de behoeften van kleine en middelgrote landbouwbedrijven. Tegelijkertijd werd benadrukt dat de steun voor gebieden met natuurlijke beperkingen moet worden voortgezet. Er werd ook gewezen op de noodzaak om het betalingssysteem beter af te stemmen op de nationale omstandigheden en om de subsidiariteit van de uitvoering van de verschillende elementen van het systeem te verbeteren.

Sommige delegaties benadrukten dat de externe convergentie van de rechtstreekse betalingen moet worden voltooid ten behoeve van billijkheid en evenwicht in de EU. Andere delegaties wezen erop dat rekening moet worden gehouden met de differentiatie van productiekosten en landbouwinkomens.

De noodzaak om generatievernieuwing te bevorderen

De meeste delegaties spraken hun steun uit voor de bevordering van generatievernieuwing in de landbouw en onderschreven de noodzaak om ontvolking in plattelandsgebieden een halt toe te roepen, ook met betrekking tot de veiligheid van grensgebieden. De delegaties wezen er in dit verband op hoe belangrijk het is om de aantrekkelijkheid en het concurrentievermogen van de landbouw te beschermen, alsook de vitaliteit van plattelandsgebieden. Maatregelen voor een betere toegang tot kapitaal en grond werden essentieel genoemd voor generatievernieuwing in de landbouw.

Behoud van een sterke investeringscomponent binnen het GLB

Veel delegaties benadrukten dat een sterke investeringscomponent binnen het GLB moet worden behouden. In dit verband werd gewezen op het belang van toereikende financiering van pijler II van het GLB. De delegaties wezen erop dat GLB-financiering niet mag worden vervangen door aanvullende regelingen, zoals regelingen die verband houden met steun van de Europese Investeringsbank (EIB). De groene en de digitale transformatie, de vermindering van de impact van de landbouw op het klimaat en het milieu, de versterking van de veerkracht van de landbouw, de toepassing van nieuwe technologieën en innovaties en het delen van kennis werden aangemerkt als gebieden waarop investeringssteun nodig is, ongeacht de financieringsbron.

Zorgen voor eerlijke prijzen voor landbouwproducten

Tijdens de bespreking benadrukten de delegaties dat er oplossingen moeten worden gevonden voor de waarborging van eerlijke handelsvoorwaarden in de toeleveringsketen, onder meer door de verkoop van landbouwproducten onder de productiekosten te beperken.

– Tweede doelstelling van de visie

Vergroting van het concurrentievermogen en de duurzaamheid in de landbouw

De delegaties waren het erover eens dat het concurrentievermogen en de duurzaamheid van de landbouw moeten worden vergroot. Tegelijkertijd benadrukten zij dat het van essentieel belang is dat de landbouw zijn economische doelstellingen verwezenlijkt en dat alle drie de dimensies van duurzaamheid belangrijk zijn. Zij benadrukten dat er een evenwicht moet worden gevonden tussen maatregelen om het concurrentievermogen van de sector te verbeteren en maatregelen om de milieu- en klimaatimpact van de sector te verminderen. De delegaties achtten het zeer relevant om maatregelen op te stellen ter vergroting van de beschikbaarheid van nieuwe technologieën en innovaties voor landbouwers, waarbij hun toegang tot kennis wordt gewaarborgd, onder meer door opleiding en advies, en meer wordt ingezet op onderzoek.

De strategische rol van veeteelt in de landbouw

De afgevaardigden benadrukten de strategische rol van de veeteeltsector. Verschillende veehouderijmodellen hebben instrumenten nodig zodat steun kan worden aangepast aan individuele productiemodellen, er kan worden overgeschakeld op duurzaamheid van de productie en er kan worden ingespeeld op verschillende uitdagingen. De steun moet zowel rechtstreekse betalingen, met inbegrip van gekoppelde rechtstreekse betalingen, als betalingen voor gebieden met natuurlijke beperkingen omvatten, alsook investeringssteun. De rol van onderzoek en innovatie, met name op het gebied van dierengenetica en zoötechniek, werd benadrukt.

Verbetering van de veerkracht van de landbouw

De delegaties benadrukten dat de veerkracht van de landbouw moet worden versterkt, onder meer tegen uitdagingen zoals dierziekten en extreme weersomstandigheden. Hiervoor zijn passende aanpassingsinstrumenten, risicobeheer en crisisinstrumenten nodig. In dit verband werd gewezen op de belangrijke rol van de landbouwreserve. Landbouw vereist een stabiele en voorspelbare productie.

Spiegelclausules in de internationale handel

Het werd benadrukt dat ingevoerde producten beter moeten worden voldoen aan de productienormen van de EU en dat een gelijk speelveld voor de landbouwers in de EU moet worden gewaarborgd. Sommige lidstaten zijn echter tegen spiegelclausules en wezen daarbij op de mogelijke negatieve gevolgen voor de uitvoer van de EU.

Nieuwe strategieën op Europees niveau

De delegaties spraken hun steun uit voor voorstellen om een aantal Europese strategieën te ontwikkelen, en waren met name positief over strategieën voor: a) generatievernieuwing, b) waterweerbaarheid, c) eiwitten, en d) veeteelt.

– **Derde doelstelling van de visie**

Vrijwillige benchmarking voor duurzaamheidsinspanningen op landbouwbedrijven

De meeste delegaties waren er voorstander van om een benchmarkingsysteem voor duurzaamheidsbeoordelingen op landbouwbedrijven te ontwikkelen. Een dergelijk systeem moet eenvoudig en transparant zijn, mag de lasten voor landbouwers en overheden niet verhogen en moet gebaseerd zijn op betrouwbare en vergelijkbare gegevens. Het systeem moet stimulerend werken, mag de eisen niet verhogen en mag de toegang van landbouwers tot de markt niet beperken. Het systeem moet worden ontwikkeld in samenwerking met landbouwers, rekening houden met de grote diversiteit van de landbouw in de EU en voortbouwen op de ervaringen met dergelijke systemen in enkele lidstaten. Het systeem moet landbouwers de gelegenheid bieden goede praktijken uit te wisselen en te leren van het voorbeeld van andere landbouwbedrijven. Een aantal delegaties hadden bedenkingen bij de mogelijkheid om het benchmarkingsysteem op EU-niveau te harmoniseren, vanwege de diversiteit van de productiesystemen. Ze betwijfelden of een dergelijk systeem wel wenselijk is.

Uitvoering van op stimulansen gebaseerde klimaat- en milieumaatregelen

De delegaties benadrukten dat landbouwers passende stimulansen moeten krijgen om klimaat- en milieuvriendelijke maatregelen te nemen die ecosysteemdiensten leveren. Er werd ook gewezen op de ontwikkeling van oplossingen met gebruik van middelen uit de particuliere sector. Ook werd bij de maatregelen op het gebied van waterbeheer en bodemgezondheid benadrukt dat de stimulansen en eisen in evenwicht moeten zijn.

Noodzaak van een strategie voor waterweerbaarheid

De delegaties benadrukten dat water een prioriteit moet zijn in de landbouw en de voedselproductie. Zij waren ingenomen met de aankondiging dat de Commissie een waterweerbaarheidsstrategie zal opstellen om nieuwe maatregelen te ontwikkelen die zijn aangepast aan de uitdagingen, waaronder het versterken van het concurrentievermogen van landbouwbedrijven.

Voortzetting van de bestaande GLB-instrumenten voor waterbeheer en bodemgezondheid

De delegaties benadrukten dat het GLB reeds over een aantal instrumenten ter bevordering van waterbeheer en bodemgezondheid beschikt: GLMC-normen, agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen, steun voor blijvend grasland. Zij wezen op de grote rol van de instrumenten van pijler II van het GLB bij de financiering van maatregelen voor gezonde bodems, waterweerbaarheid en het afbouwen van intensieve landbouwpraktijken. Er werd op gewezen dat dit brede toepassingsgebied van de maatregelen in het toekomstige GLB behouden moet blijven.

Duurzaam water- en bodembeheer

De delegaties bespraken het grote belang van circulaire oplossingen met betrekking tot zowel bodem als water. Er werd verwezen naar oplossingen voor de cyclus van organisch materiaal, het gebruik van regenwater, investeringen in duurzame wateropvangsystemen en hergebruik van, irrigatie met en instandhouding van water. Er werd gewezen op het belang van samenwerking tussen wetenschap en praktijk en op de rol van onderzoek en innovatie en advies ter ondersteuning van de uitvoering van oplossingen op het niveau van de landbouwbedrijven.

– Vierde doelstelling van de visie

Versterking van complementariteiten en synergieën tussen beleidsmaatregelen voor plattelandsontwikkeling

De delegaties pleitten voor handhaving van de tweepijlerstructuur van het GLB, met steun voor plattelandsontwikkeling binnen de tweede pijler. Tegelijkertijd merkten de meeste delegaties op dat het GLB niet het enige instrument voor dergelijke steun mag zijn en dat ook de financiering voor plattelandsgebieden uit andere beleidsterreinen, waaronder het cohesiebeleid, behouden moet blijven. Complementariteit en synergie van steun uit verschillende bronnen en instrumenten voor plattelandsontwikkeling moeten gericht zijn op: technische en sociale infrastructuur, steun voor ondernemerschap (met name voor kleine en middelgrote ondernemingen), generatievernieuwing en toegankelijkheid van basisdiensten. Enkele lidstaten benadrukten dat moet worden geïnvesteerd in de weerbaarheid van het platteland, ook met het oog op de geopolitieke situatie en uitdagingen op het gebied van territoriale veiligheid.

Plattelandstoetsing als instrument voor een complementair plattelandsontwikkelingsbeleid

De meeste delegaties benadrukten dat het gebruik van plattelandstoetsing op verschillende niveaus een belangrijke systemische oplossing is om complementariteit en synergie tussen de verschillende instrumenten voor plattelandsteun te bevorderen. Tegelijkertijd werd gevraagd ervoor te zorgen dat dit geen extra administratieve lasten met zich meebrengt. Bijlage 2 bevat de bredere aanbevelingen inzake plattelandstoetsing die de lidstaten hebben gedaan in de afzonderlijke besprekingen die het voorzitterschap vóór de presentatie van de visie op gang heeft gebracht.

Leader-initiatief voor plattelandsontwikkeling

De delegaties wezen erop dat het Leader-programma een zeer goed instrument is en moet blijven om de activering van lokale gemeenschappen te bevorderen en bottom-upontwikkelingsinitiatieven in plattlandsgebieden te ondersteunen.

- **Horizontale doelstelling van de visie**

Zorgen voor adequate infrastructuur voor digitalisering in de landbouw en in plattlandsgebieden

De delegaties noemen digitale toegankelijkheid en telecommunicatie-infrastructuur, waaronder breedband en 5G, zeer belangrijke voorwaarden voor de ontwikkeling en uitvoering van digitalisering in de landbouw en in plattlandsgebieden. Deze vereisen financiering uit verschillende bronnen en zeer vaak ook gebruik van overheidsmiddelen. Sommige delegaties benadrukten dat digitale toegankelijkheid een belangrijke basis is voor de algemene ontwikkeling van de plattlandseconomie. Digitalisering werd ook aangemerkt als een belangrijke factor voor de bevordering van generatievernieuwing in de landbouw en in plattlandsgebieden.

Noodzakelijke financiering voor innovatie

De delegaties stelden voor diverse en passende financiële instrumenten, waaronder toegankelijke en gunstige leningen, ter beschikking te stellen van landbouwers die innovatie en nieuwe oplossingen in de praktijk brengen. Benadrukt werd dat deze oplossingen moeten worden afgestemd op de specifieke kenmerken van de landbouw en op de behoeften van kmo's die actief zijn in de sector en in plattlandsgebieden.

Essentiële ondersteuning voor advies en opleiding

De meerderheid van de delegaties wees erop dat een brede en gemakkelijke toegang tot opleiding en adviesdiensten een belangrijke factor is voor de verwezenlijking een groot aantal elementen en doelstellingen van de visie, aangezien op deze manier zowel nieuwe als ervaren landbouwers, maar ook inwoners van plattlandsgebieden de juiste vaardigheden en competenties kunnen verwerven. In dit verband werd gewezen naar een gepast adviessysteem.

Het opleidingsprogramma moet elementen omvatten om het beheer van landbouwbedrijven en de invoering van nieuwe oplossingen (bv. niet omploegen, regeneratieve landbouw, precisie- en klimaatslimme landbouw, nieuwe irrigatietechnieken, gebruik van digitale technologie) te vergemakkelijken, en elementen in verband met ondernemerschap, moderne technologieën in de agrovoedingssector en de oprichting en ontwikkeling van plattlandsbedrijven.

Er werd ook op gewezen dat er systemen moeten worden opgezet en ontwikkeld om kennis, ervaringen, nieuwe oplossingen en goede praktijken uit te wisselen, onder via van hubs en digitale samenwerkings- en communicatieplatforms.

Onderzoek en ontwikkeling – een wezenlijk onderdeel van de landbouw- en voedselstrategie van de EU

De delegaties benadrukten dat onderzoek en innovatie, met financiering uit verschillende bronnen, waaronder Europese onderzoeksprogramma's, een belangrijke rol zullen spelen om de doelstellingen en prioriteiten van de visie te verwezenlijken. De delegaties benadrukten dat onderzoek cruciaal is voor het concurrentievermogen en de weerbaarheid van de Europese agrovoedingssector, voor betere milieuprestaties in de sector (ook op het gebied van veeteelt) en voor minder afhankelijkheid van de invoer van belangrijke productiemiddelen zoals voedereiwitten en meststoffen. Het belang van investeringen in onderzoek naar nieuwe resistente plantenrassen (met inbegrip van nieuwe genomische technieken) en diergenetica werd benadrukt. Ook werd gewezen op het belang van samenwerking tussen wetenschap en praktijk, inclusief steun voor Europese innovatiepartnerschappen (EIP's).

Vragen van het voorzitterschap als leidraad voor de discussie over de visie en de daarin vervatte doelstellingen

Eerste doelstelling

- In de visie wordt gewezen op de noodzaak voor landbouwers om inkomsten te verwerven uit verschillende bronnen op de markt, waaronder nieuwe aanvullende inkomstenbronnen. Vindt u dit haalbaar en zo ja, wat is de beste manier om deze doelstelling te bereiken, rekening houdend met markt-, klimatologische en structurele uitdagingen?
- Hoe kan het nadrukkelijker richten van steun op landbouwers die actief betrokken zijn bij de voedselproductie, waarvoor wordt gepleit in de visie, worden gecombineerd met de directe steun voor landbouwers die er het meest behoefte aan hebben, rekening houdend met de doelstelling om het GLB te vereenvoudigen?
- Ziet u ruimte voor instrumenten die de rol van het GLB bij generatievernieuwing in de landbouw kunnen vergroten? Zo ja, gelieve voorbeelden te geven.
- In de visie wordt gepleit voor de opstelling van een ambitieuze investeringsagenda. Welke nieuwe elementen moeten volgens u worden opgenomen in deze agenda en welke bestaande elementen kunnen in de toekomst slimmer worden ingezet?

Tweede doelstelling

- Vindt u de in de visie geschetste plannen van de Commissie toereikend om het concurrentievermogen en de veerkracht van de Europese landbouw te versterken? Indien niet, welke verdere maatregelen stelt u dan voor?
- Hoewel wordt erkend dat de veeteeltsector in de EU een belangrijke economische rol speelt voor de landbouw in de EU, en onder meer een positief effect heeft op het behoud van de biodiversiteit en als natuurlijke bron van meststoffen, heeft de veeteeltsector ook negatieve gevolgen voor het milieu en het klimaat. Hoe kunnen deze negatieve gevolgen van de veeteeltsector in de EU worden verminderd met behulp van GLB-instrumenten, zonder afbreuk te doen aan het concurrentievermogen van de productie en hoge EU-normen in deze gevoelige sector?
- De landbouwsector in de EU is afhankelijk van de invoer van belangrijke productiemiddelen zoals meststoffen, eiwitten en energie. Welke maatregelen moeten volgens u worden getroffen om deze afhankelijkheid te verminderen, op een manier die ook nieuwe kansen biedt voor de landbouwsector?

Derde doelstelling

- Hoe ziet u een vrijwillig benchmarkingsysteem voor duurzaamheidsbeoordelingen op landbouwbedrijven voor u? Hebt u nationale ervaringen en voorbeelden van goede praktijken die u met andere lidstaten en de Commissie kunt delen?
- Hoe kunnen we het treffen van extra maatregelen ter verbetering van de waterweerbaarheid en bodemgezondheid aanmoedigen?

Vierde doelstelling

- Hoe kunnen synergieën en complementariteit tussen verschillende beleidsmaatregelen worden ingezet om het concurrentievermogen, de veerkracht en de vitaliteit van plattelandsgebieden te vergroten? Heeft u goede voorbeelden uit uw lidstaat van manieren waarop de coördinatie van financieringsinstrumenten voordelen opleverde voor plattelandsgebieden en kunt u deze delen?

Horizontale doelstellingen

- Welke prioritaire actie kan de Commissie, naast de maatregelen van het GLB, ondernemen om een gunstig klimaat te scheppen voor innovatie en nieuwe technologieën op het gebied van voedsel en landbouw, en om landbouwers een zo ruim mogelijke toegang daartoe te bieden?
- Welke randvoorwaarden en steuninstrumenten zijn nodig om de digitale transitie in de landbouw en in plattelandsgebieden te versnellen?

Aanbevelingen met betrekking tot de plattelandstoetsing

Tijdens de vergadering van het Speciaal Comité Landbouw van 3 februari 2025 en de zitting van de Raad Landbouw en Visserij van 24 februari 2025 spraken de lidstaten hun steun uit voor een ruimere inzet van plattelandstoetsing bij de programmering van de fondsen en beleidsmaatregelen van de EU na 2027. De lidstaten merkten daarbij op dat dit niet mag leiden tot extra administratieve lasten. Als de plattelandstoetsing zou worden uitgevoerd door alle directoraten-generaal van de Europese Commissie, zal dit waarschijnlijk leiden tot meer complementariteit en synergie tussen de verschillende steuninstrumenten voor plattelandontwikkeling.

Het voorzitterschap presenteert de belangrijkste aanbevelingen van de delegaties aan de Europese Commissie over de toepassing van de plattelandstoetsing binnen het kader van de beleidsmaatregelen en fondsen van de EU na 2027.

- 1) Er zou goed aan worden gedaan om de plattelandstoetsing toe te passen bij alle beleidsmaatregelen en fondsen van de EU na 2027 om ervoor te zorgen dat deze bijdragen aan duurzame plattelandontwikkeling en om de samenhang en complementariteit ervan met de instrumenten van het gemeenschappelijk landbouwbeleid te waarborgen.
- 2) Het is wenselijk dat er nauwer wordt samengewerkt met andere directoraten-generaal (dus niet alleen DG Landbouw en Plattelandontwikkeling) en dat deze nauwer worden betrokken bij de programmering en financiering van plattelandontwikkeling na 2027.
- 3) De fondsen en beleidsmaatregelen van de EU (met inbegrip van het cohesiebeleid) na 2027 moeten beter worden gecoördineerd zodat de behoeften op het gebied van plattelandontwikkeling adequaat worden aangepakt.
- 4) Er moet verder worden ingezet op de ontwikkeling van instrumenten en toegang tot hoogwaardige gegevens om het effect van de EU-fondsen en -beleid op plattelandontwikkeling te monitoren op basis van een gemeenschappelijke reeks indicatoren. Het is raadzaam meer analyses en onderzoeken uit te voeren over de gevolgen van beleidsmaatregelen voor plattelandontwikkeling. Ook is het wenselijk dat de Commissie een netwerk opzet van waarnemingsposten voor het platteland in de hele EU.

- 5) In het kader van de plattelandstoetsing moet de Commissie de impact en de effecten van ontwerpwetgeving van de EU op plattelandsontwikkeling blijven beoordelen en de impact van de beleidsmaatregelen van de EU op plattelandsontwikkeling regelmatig blijven evalueren. Dit moet niet alleen vooraf gebeuren. Analyses van door de Commissie ontwikkelde juridische oplossingen moeten ook evaluaties achteraf omvatten.
- 6) De plattelandstoetsing moet op nationaal niveau een vrijwillig instrument blijven, en de bredere inzet ervan mag niet tot leiden tot extra van de Commissie afkomstige lasten voor de lidstaten.
- 7) Plattelandsontwikkeling moet in alle beleidsmaatregelen van de Commissie na 2027 een prioriteit zijn, waarbij rekening moet worden gehouden met de uiteenlopende behoeften van plattellandsgebieden in de lidstaten.
- 8) In het kader van plattelandstoetsing moet de Commissie de dialoog met belanghebbenden over beleidsmaatregelen en fondsen van de EU versterken, zodat meer feedback kan worden verzameld van plattelandsgemeenschappen.
